

ДОСТУПНІСТЬ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Резюме проведення аудитів медичних закладів

Визначення доступності медичних послуг для осіб з інвалідністю в закладах охорони здоров'я Чернівецької області проводилося ГО «Чернівецька обласна організація людей з інвалідністю «Лідер» у рамках проєкту «Жінки України: залучені, спроможні, незламні», який впроваджується організацією Пакт за підтримки уряду Канади.

Мета проведення аудитів

Аналіз доступності медичних послуг для осіб з різними формами інвалідності в п'яти закладах охорони здоров'я Чернівецької області.

Завдання для проведення аудитів

- ✓ Вивчення доступності для осіб з інвалідністю прилеглої території та входної групи медичних закладів.
- ✓ Аналіз відповідності внутрішнього планування (кімнат, кабінетів, коридорів, палат, санітарних кімнат), медичного обладнання та меблів медичних закладів нормам та зручностям пересування осіб з різними видами порушень.
- ✓ Розробка висновків та рекомендацій щодо забезпечення доступності послуг для осіб з інвалідністю, складання кошторису на облаштування об'єктів елементами доступності та отримання коштів на цю мету.

Методи

Аудит відповідності медичних закладів державним будівельним нормам (ДБН) для осіб з інвалідністю¹.

Норми доступності медичних закладів для осіб з інвалідністю

- Пересування по прилеглий території закладу, на тротуарній мережі має бути безпечним, безбар'єрним для всіх громадян.
- Пішохідні переходи поблизу закладу охорони здоров'я мають бути з похилими заїздами.
- Місце паркування автомобіля людини з інвалідністю повинно розташовуватися якнайближче до входу в будинок і маркуватися знаками, прийнятими в міжнародній практиці.
- Кожна будівля чи споруда повинна мати як мінімум один вхід, доступний для людей з інвалідністю. Аварійний вихід теж має бути доступним. За потреби входи у приміщення необхідно облаштувати пандусом чи іншим пристроєм, що забезпечує підйом осіб з інвалідністю на рівень входу в будинок, а відтак до рівня 1-го поверху чи ліфтового холу. Пандус повинен примикати до сходів головного входу. Максимальна висота одного підйому (маршу) пандуса не повинна перевищувати 80 см при ухилі не більше 8% (1:12). Ширина пандуса повинна бути 1,20 м, але не менше 1 м.
- Сходи і пандуси мають бути суцільними, рівними, без виступів із шорсткою поверхнею. По краях сходів має бути поруччя на висоті 90 см, а по краях пандусів має бути поруччя на висоті 70 см і 90 см.
- Усі двері в будівлі повинні бути шириною не менше 90 см.
- Пороги в дверях не повинні перевищувати 2,5 см.
- У закладі має бути туалетна кімната загального користування. При цьому має бути не менше однієї універсальної кабінки, доступної для всіх категорій громадян, облаштованої допоміжними пристроями.

Географія та кількість закладів, які пройшли аудити

Проведено п'ять аудитів визначення доступності закладів охорони здоров'я Чернівецької області:

- ✓ Чернівецького обласного медичного діагностичного центру;
- ✓ Сторожинецького районного центру первинної медико-санітарної допомоги;
- ✓ терапевтичного відділення Сторожинецької центральної районної лікарні;
- ✓ жіночої консультації пологового будинку № 2 м. Чернівців;
- ✓ Вижницької центральної районної лікарні.

Період проведення аудитів

Червень–липень 2020 року.

Обмеження аудитів

Під час проведення аудитів у медичних закладах проводились ремонтні роботи, що обмежувало фізичну доступність до деяких приміщень.

¹ ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- Доступ до прилеглої території більшості обстежених закладів має певні обмеження: територія в чотирьох закладах має нерівності, вибоїни, стрімкі заїзди на тротуар. В одному закладі ведуться ремонтні роботи, і прилеглу територію буде покрито тротуарною плиткою, зручною для пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.
- Пішохідні переходи біля обстежених закладів не мають похилих з'їздів/заїздів на тротуар.
- Місця для паркування автомобіля людини з інвалідністю відведено в зонах паркування всіх закладів, де проводився аудит. Проте ці місця не мають ширини 3,5 м, не марковані знаком «Місця для авто людини з інвалідністю» та не мають встановленого дорожнього знака 5.38 «Місце для стоянки».
- Хоча входи в усіх обстежених закладах охорони здоров'я обладнано пандусами, жоден пандус не відповідає Державним будівельним нормам щодо ухилу 1:12. Відсутні накриття над пандусами.
- Два заклади, в яких проведено аудит, розміщено на першому поверсі. Інші три заклади мають кілька поверхів, і тільки два з них обладнано ліфтом, яким можна потрапити на верхні поверхи. У Вижницькій районній лікарні ліфта немає.
- У приміщеннях усіх закладів охорони здоров'я, де проводився аудит, наявні пороги вище 2,5 см, а двері в палати і кабінети не мають ширини 90 см.
- Проблемою є доступність гінекологічної допомоги для жінок з інвалідністю. Так, лише в жіночій консультації при Пологовому будинку № 2 (м. Чернівці) є одне багатофункціональне гінекологічне крісло для огляду жінок з інвалідністю. В інших чотирьох медичних закладах такі крісла в кабінетах відсутні. Також в усіх медичних закладах відсутнє багатофункціональне медичне та діагностичне обладнання (мамографи, рентген-апарати, гінекологічні крісла, кушетки тощо) та кушетки з протипролежневими матрацами.
- Найбільшою проблемою в переважній більшості закладів є недоступність туалетної кімнати. Спеціально обладнана вбиральня для людей з інвалідністю і маломобільних груп населення є лише в двох із п'яти обстежених закладів: Сторожинецькій поліклініці (Сторожинецький районний центр первинної медико-санітарної допомоги) та Чернівецькому обласному медичному діагностичному центрі.
- У жодному закладі не враховано потреби осіб з порушеннями зору та слуху: на вхідних та внутрішніх сходах медичних закладів відсутні контрастні смуги для зручного пересування осіб з порушеннями зору. Інформацію, яку розміщено в закладах, не продубльовано шрифтом Брайля. Деякі інформаційні стенди розташовано на висоті, не доступній для маломобільних груп населення. Також жоден медичний заклад на вхідних дверях в будівлю не має звукових маячків для осіб із порушеннями слуху.

Для підвищення доступності медичних послуг для осіб з інвалідністю та маломобільних груп необхідно вжити таких заходів:

- покрити територію медичного закладу покриттям, зручним для пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення, – плиткою, яка не має нерівностей та щілин, або асфальтом;
- встановити знак **Р 5.38** «Місце для стоянки» та зробити на асфальті розмітку для паркування зі встановленням ширини паркування не менше 3,5 м;
- продовжити пандуси відповідно до ДБН (1:12). Зробити накриття над пандусом та сходами, а сходи обладнати поруччям;
- при реконструкції будівлі встановити сучасний ліфт, кабіна якого призначена для користування особою в колісному кріслі, тобто повинна мати внутрішні розміри не менше ніж 1,1 м у ширину та 1,4 м у глибину;
- усунути всі пороги, вищі ніж 2,5 см; встановити двері шириною не менше ніж 90 см;

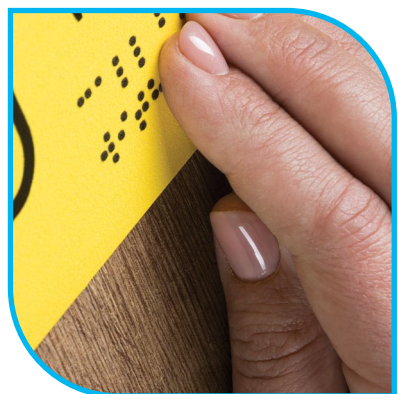

- замінити застарілі кушетки на функціональні з протипролежневими матрацами;
- забезпечити медичні заклади хоча б одним багатофункціональним гінекологічним кріслом для жінок з інвалідністю;
- створити доступну вбиральню відповідно до ДБН із кнопкою для виклику персоналу;
- звернутися до міських рад з вимогою зробити зниження з'їзду/заїзду на тротуар на пішохідних переходах біля медичних закладів.

Для доступності медичних послуг для осіб з порушеннями зору необхідно:

- нанести контрастну смугу на входні та внутрішні сходи медичних закладів;
- дублювати інформацію шрифтом Брайля. Інформаційні стенди розміщувати на висоті, доступній для всіх маломобільних груп населення.

Для доступності медичних послуг для осіб з порушеннями слуху необхідно:

- встановити на дверях при вході до медичних закладів звуковий маячок.

